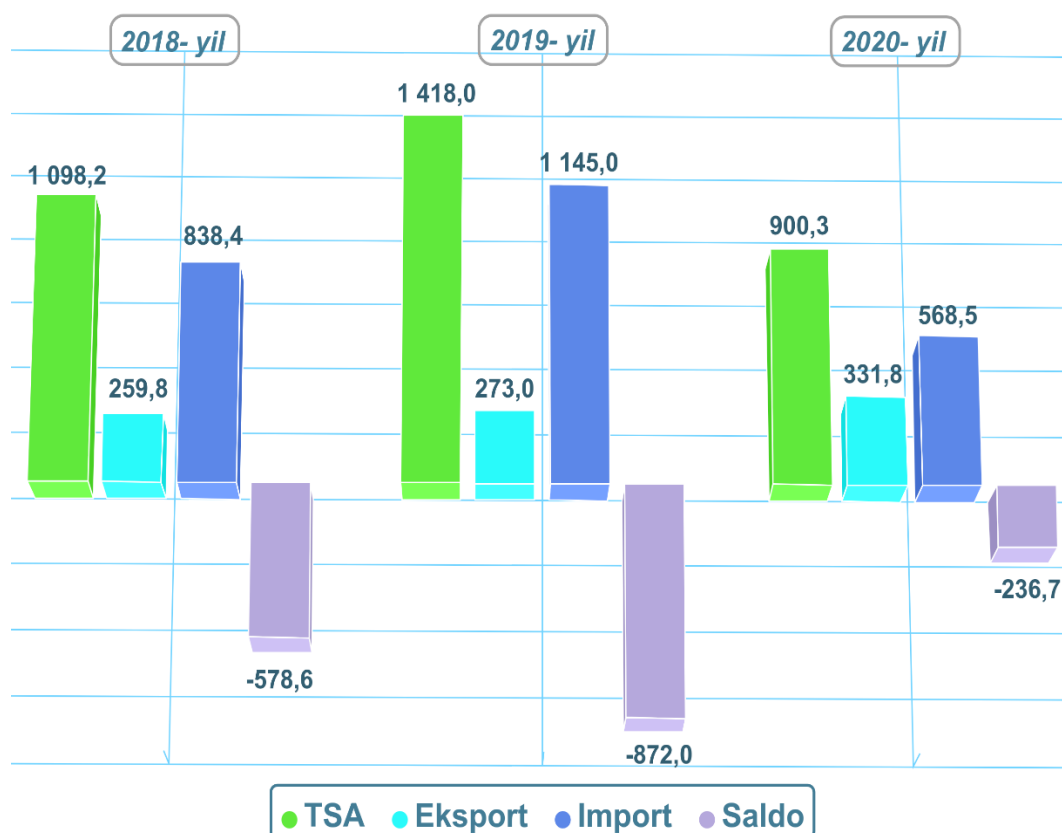

NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2020- yil yanvar-sentabr oylari uchun dastlabki ma'lumot)

Mamlakatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2020- yil yanvar-sentabr oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 900,3 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 63,5 % ni tashkil etdi.

**TASHQI SAVDO
AYLANMASI VA
BALANSI**
(yanvar-sentabr,
mln. AQSh
dollari)

Ma'lumot uchun: Navoiy viloyati tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keying o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarini XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

**NAVOIY
VILOYAT
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
ENG YUQORI
ULUSHGA EGA
BO`LGAN
DAVLATLAR
(2020- yil
yanvar-sentabr,
mln. AQSh
dollari, ulushi,
% da)**

TSA da eksport hajmi 331,8 mln. AQSh dollariga (2019- yilning mos davriga nisbatan 121,5 foizni) va import hajmi 568,5 mln. AQSh dollariga (2019- yilning mos davriga nisbatan 49,6 foizni) tashkil qilmoqda. Hisobot davrida - 236,7 mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

Top-10 davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Xitoy Xalq Respublikasi	131,2	28,9	102,3	14,6
Rossiya Federatsiyasi	128,5	31,0	97,5	14,3
Kanada	102,5	101,1	1,4	11,4
Fransiya	79,7	76,1	3,6	8,9
Litva	67,4	3,0	64,4	7,5
Turkiya	50,6	22,6	28,0	5,6
Germaniya	47,5	0,2	47,3	5,3
AQSh	46,1	0,1	46,0	5,1
Qozog`iston	44,4	5,8	38,6	4,9
Koreya Respublikasi	44,0	0,1	43,9	4,9

So`nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishda, eksportni qo`llab-quvvatlash, import o`rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida, eksport tarkibida sezilarli o`zgarishga erishildi.

Navoiy viloyati, jahonning 65 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasida (14,6 %), Rossiya Federatsiyasida (14,3 %), Kanada (11,4 %), Fransiya (8,9 %), Litva (7,5 %), Turkiyada (5,6 %) va Germaniya (5,3 %) qayd etilgan.

Shuningdek, qo`shni davlatlar bilan o`zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko`rish mumkin.

Xususan, qo`shni davlatlar Qozog`iston Respublikasi bilan TSA da so`nggi yillarda katta o`zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so`nggi uch yilda TSA Qozog`iston, Qirg`iz Respublikasi va Turkmaniston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda.

Boshqa davlatlar (qo`shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Kanada, Fransiya, Litva, Turkiya va Germaniya davlatlari hissasiga to`g`ri kelgan.

**NAVOIY
VILOYATINING
TASHQI SAVDO
AYLANMASI
HAJMI (yanvar-
sentabr,
mln. AQSh
dollari)**

	Jami mln. AQSh dollar	2019- yilning mos davriga nisbatan o`zgarish sur`ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Tashqi savdo aylanmasi	900,3	63,5	100,0
MDH davlatlari	238,2	78,3	26,5
Boshqa davlatlar	662,1	59,5	73,5

NAVOIY
VILOYATINING
HUDUDLAR
BO'YICHA
TASHQI SAVDO
AYLANMASI
HAJMI (yanvar-
sentabr,
ming AQSh
dollari)

Tuman va shahar nomi	Tashqi savdo aylanmasi hajmi	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	900 314,9	63,5
Navoiy sh.	550 388,8	89,3
Zarafshon sh.	46 404,7	5,1 b.
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	178 402,3	149,4
Konimex	4 173,6	164,6
Qiziltepa	33 960,7	110,8
Navbahor	29 636,0	146,0
Nurota	8 543,0	70,6
Tomdi	1 430,1	180,4
Uchquduq	1 657,0	65,2
Xatirchi	13 238,1	47,6
Bo'linmaydigan hajm	32 480,6	-

2020- yil yanvar-sentabr oylarida tashqi savdo aylanmasi 900,3 mln. AQSh dollarini 2019- yilning mos davriga nisbatan 63,5 foizni tashkil qilmoqda.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan to'rtta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Kanada (99,7 mln. AQSh dollari), Fransiya (72,5 mln. AQSh dollari), Qirg'iz Respublikasi (34,4 mln. AQSh dollari), Turkmaniston (14,3 mln. AQSh dollari) shular jumlasidandir. Qolgan 16 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

NAVOIY
VILOYATINING
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
DINAMIKASI
(yanvar-
sentabr,
mln. AQSh
dollari)

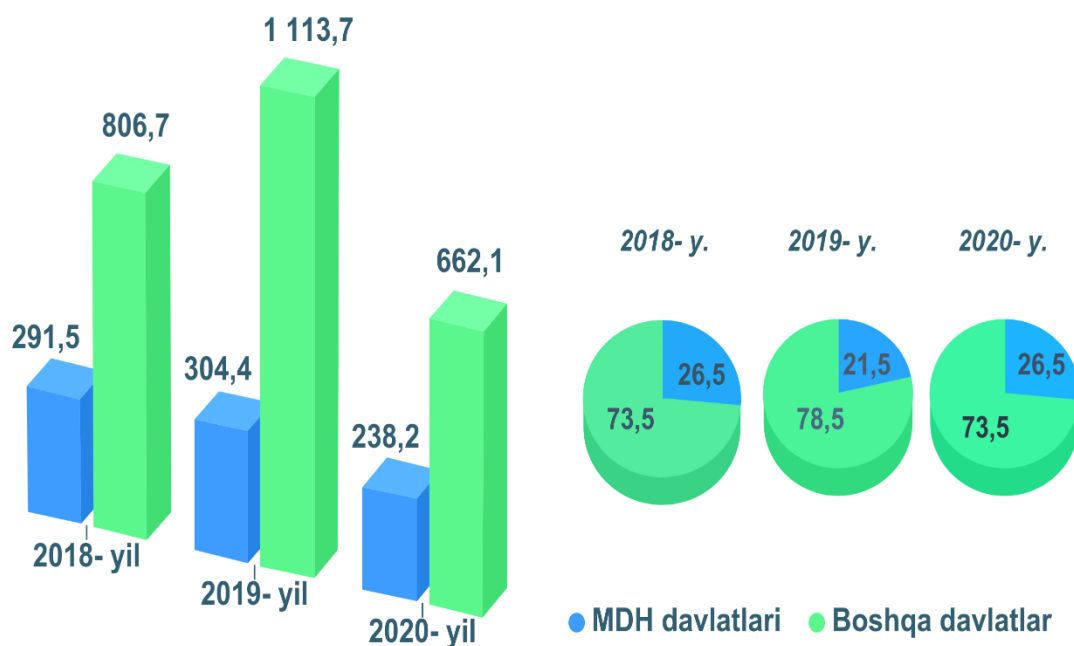
Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Xitoy Xalq Respublikasi	294,0	238,2	131,2
Eksport	45,4	61,1	28,9
Import	248,6	177,1	102,3
Saldo	-203,2	-116,0	-73,4
Rossiya Federatsiyasi	108,3	140,9	128,5
Eksport	24,7	28,7	31,0
Import	83,6	112,2	97,5
Saldo	-58,9	-83,5	-66,5
Kanada	0,3	0,5	102,5
Eksport	0,2	0,4	101,1
Import	0,1	0,1	1,4
Saldo	0,1	0,3	99,7
Fransiya	116,6	120,0	79,7
Eksport	114,5	118,6	76,1
Import	2,1	1,4	3,6
Saldo	112,4	117,2	72,5
Litva	11,5	8,8	67,4
Eksport	1,7	3,6	3,0
Import	9,8	5,2	64,4
Saldo	-8,1	-1,6	-61,4
Turkiya	61,9	84,4	50,6
Eksport	6,0	14,1	22,6
Import	55,9	70,3	28,0
Saldo	-49,9	-56,2	-5,4
Germaniya	38,0	158,4	47,5
Eksport	0,5	0,6	0,2
Import	37,5	157,8	47,3
Saldo	-37,0	-157,2	-47,1

	Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
NAVOIY VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-sentabr, mln. AQSh dollari)	AQSh	41,4	27,8	46,1
	Eksport	0,1	0,1	0,1
	Import	41,3	27,7	46,0
	Saldo	-41,2	-27,6	-45,9
	Qozog`iston	51,3	54,2	44,4
	Eksport	38,0	5,9	5,8
	Import	13,3	48,3	38,6
	Saldo	24,7	-42,4	-32,8
	Koreya Respublikasi	49,7	83,5	44,0
	Eksport	0,8	0,1	0,1
	Import	48,9	83,4	43,9
	Saldo	-48,1	-83,3	-43,8
	Qirg`iz Respublikasi	8,6	16,8	35,2
	Eksport	7,6	16,5	34,8
	Import	0,9	0,3	0,4
	Saldo	6,7	16,2	34,4
	Yaponiya	91,8	136,5	20,4
	Eksport	0,2	6,6	0,2
	Import	91,6	129,9	20,2
	Saldo	-91,4	-123,3	-20,0
	Turkmaniston	4,7	11,0	15,5
	Eksport	2,6	2,8	14,9
	Import	2,1	8,2	0,6
	Saldo	0,5	-5,4	14,3
	Ukraina	7,8	2,4	12,3
	Eksport	1,2	1,5	1,7
	Import	6,6	0,9	10,6
Saldo	-5,4	0,6	-8,9	

	Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
NAVOIY VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar- sentabr, mln. AQSh dollari)	Italiya	8,0	86,8	10,6
	Eksport	-	-	-
	Import	8,0	86,8	10,6
	Saldo	-8,0	-86,8	-10,6
	Chexiya Respublikasi	1,1	18,3	8,1
	Eksport	-	1,5	0,1
	Import	1,1	16,8	8,0
	Saldo	-1,1	-15,3	-7,9
	Estoniya	1,2	6,7	6,9
	Eksport	-	0,3	-
	Import	1,2	6,4	6,9
	Saldo	-1,2	-6,1	-6,9
	Buyuk Britaniya BQ va Shimoliy Irlandiya	5,0	6,2	4,3
	Eksport	-	-	0,6
	Import	5,0	6,2	3,7
	Saldo	-5,0	-6,2	-3,1
	Vengriya	0,6	0,2	4,2
	Eksport	-	-	-
	Import	0,6	0,2	4,2
	Saldo	-0,6	-0,2	-4,2
	Singapur	1,3	1,7	3,9
	Eksport	0,2	0,6	3,7
	Import	1,1	1,1	0,2
	Saldo	-0,9	-0,5	3,5

Respublikamizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2020- yil yanvar-sentabr oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 26,5 % ni tashkil etdi.

NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar- sentabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

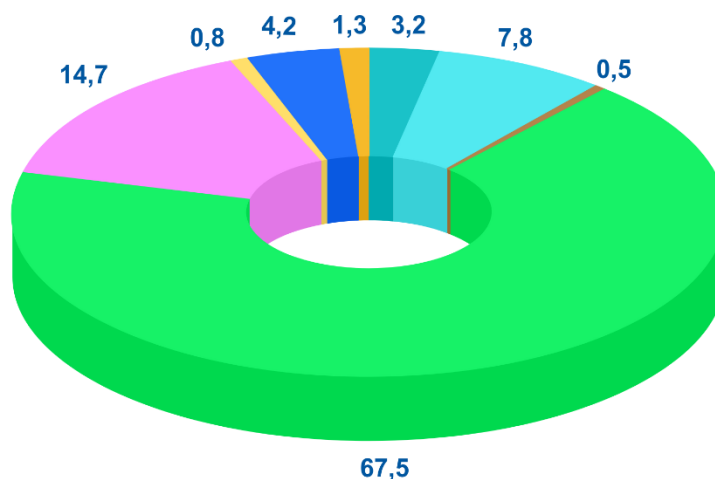
Boshqa xorijiy davlatlarning TSA si 2020- yil yanvar-sentabr oylarida 2019- yilning shu davriga nisbatan 78,3 % ni, jami TSA dagi ulushi 73,5 % ni tashkil etdi.

NAVOIY VILOYATINING EKSPORTI (2020- yil yanvar-sentabr)

Hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksporti bilan shug'ullanuvchi xo'jalik yurituvchi subyektlarning eksport hajmi 331,8 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. 2019- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 121,5 % ni tashkil etdi.

Eksport tarkibida asosan katta ulush kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (67,5 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (14,7 %), nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari mahsulotlar (7,8 %) hissasiga tog'ri kelmoqda.

**XSST
BO'YICHA
EKSPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-sentabr,
ulushi, % da)**

Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar - 3,2 %	Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar - 67,5 %
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari mahsulotlar - 7,8 %	Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari - 14,7 %
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar - 0,5 %	Mashinalar va transport asbob-uskunolari - 0,8 %
Turli xil tayyor buyumlar - 4,2 %	Xizmatlar - 1,3 %

XSST tarkibi	Ming AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami eksport	331 833,7	90 136,9	241 696,8	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	10 680,3	8 653,1	2 027,2	3,2	9,6	0,8
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	25 976,1	24 332,3	1 643,8	7,8	27,0	0,7
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	1 639,0	130,2	1 508,8	0,5	0,1	0,6
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	224 075,3	16 594,9	207 480,4	67,5	18,4	85,8
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalan -gan sanoat tovarlari	48 693,2	25 983,1	22 710,1	14,7	28,8	9,4
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	2 533,8	214,5	2 319,3	0,8	0,3	1,0
Turli xil tayyor buyumlar	13 776,9	13 498,8	278,1	4,2	15,0	0,1
Xizmatlar	4 459,1	730,0	3 729,1	1,3	0,8	1,6

2020- yilning yanvar-sentabr oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida 2019- yilning mos davriga nisbatan sezilarli o'zgarishlar qayd etildi, biroq shuni ta'kidlash joizki, 2019- yilning mos davriga nisbatan, turli xil tayyor buyumlar, nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari hamda asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlarning eksport tarkibida o'sish kuzatildi.

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTINING
O`SISH
SUR`ATLARI
(2020- yil
yanvar-sentabr)**

XSST tarkibi	2019- yilning yanvar-sentabriga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	121,5	157,3	112,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	46,2	52,5	30,5
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	157,2	178,2	57,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	53,3	26,9	58,3
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	127,0	12,1 b.	118,6
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	137,0	113,7	178,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	27,5	2,6 b.	25,4
Turli xil tayyor buyumlar	12,8 b.	14,9 b.	169,4
Xizmatlar	55,0	49,2	56,3

2020- yil yanvar-sentabr oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, so'nggi uch yil davomida eksport tarkibi dinamikasida kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar ulushi 5,9 punktga oshib, 67,5 % ni, asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari 5,8 punktga oshib, 14,7 % ni tashkil etdi.

**EKSPORT
TARKIBI
DINAMIKASI
(yanvar-
sentabr, ulush
% da)**

XSST tarkibi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	21,8	8,5	3,2
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	5,5	6,0	7,8
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,1	1,1	0,5
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	61,6	64,6	67,5
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	8,9	13,0	14,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	0,3	3,4	0,8
Turli xil tayyor buyumlar	0,1	0,4	4,2
Xizmatlar	1,7	3,0	1,3

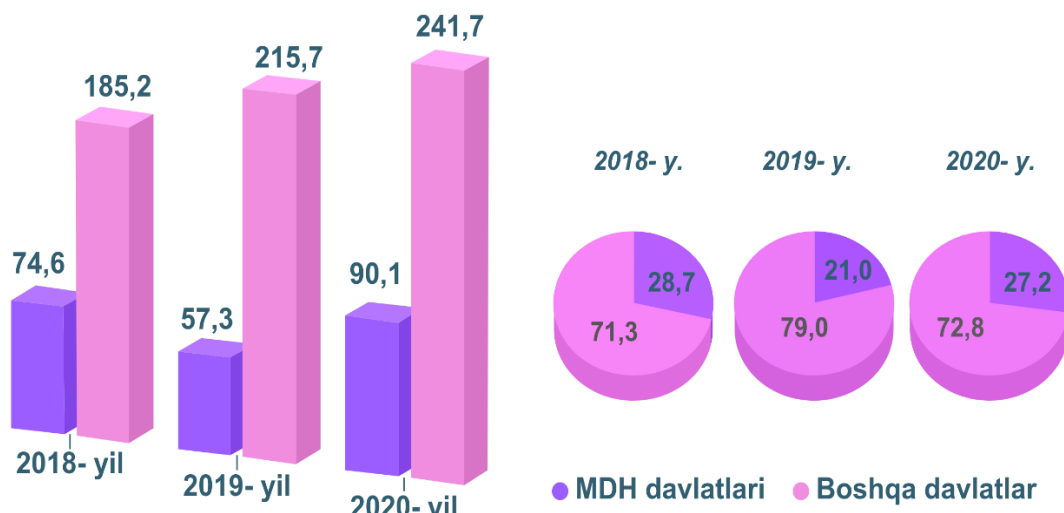
**NAVOIY
VILOYATINING
HUDUDLAR
BO'YICHA
EKSPORT HAJMI
(yanvar-sentabr,
ming AQSh
dollari)**

Tuman va shahar nomi	Eksport hajmi	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	331 833,7	121,5
Navoiy sh.	246 117,6	127,6
Zarafshon sh.	2 611,9	2,3 b.
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	24 794,7	120,1
Konimex	983,5	69,4
Qiziltepa	23 105,1	146,7
Navbahor	18 715,6	133,2
Nurota	1 663,8	53,0
Tomdi	538,8	159,7
Uchquduq	1 098,5	125,0
Xatirchi	7 031,0	70,7
Bo'linmaydigan hajm	5 173,2	-

2020- yil yanvar-sentabr oylarida eksport 331,8 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 121,5 foiz kuzatildi.

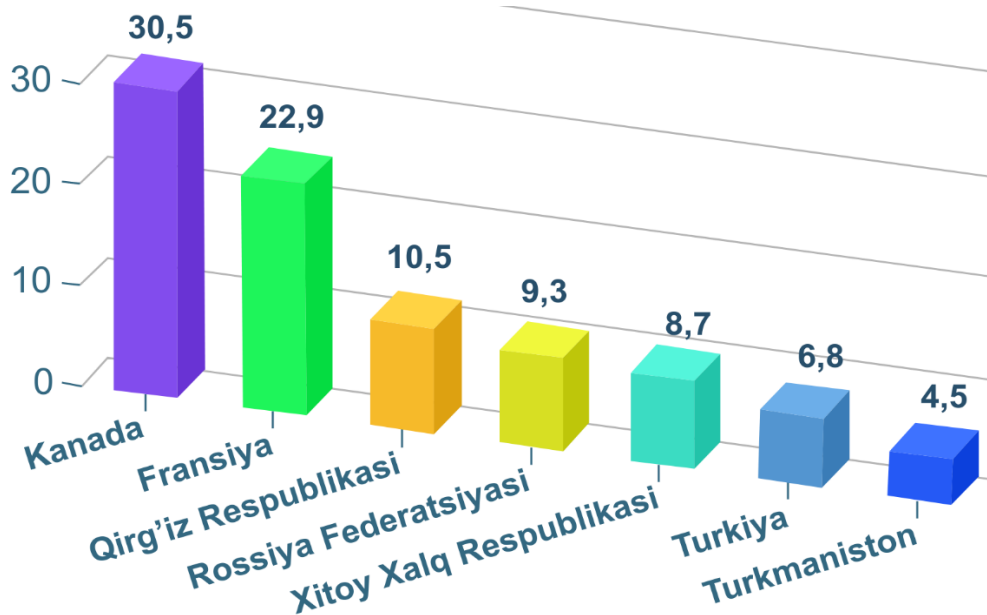
	Jami mln. AQSh dollari	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Eksport hajmi	331,8	121,5	100,0
MDH davlatlari	90,1	157,3	27,2
Boshqa davlatlar	241,7	112,0	72,8

MDH
VA BOSHQA
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTI
HAJMLARI
DINAMIKASI
(yanvar-sentabr,
mln. AQSh
dollari,
ulushi, % da)

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan eksport ulushining dinamikasi joriy davrda ushbu ko'rsatkich 27,2 va 72,8 foizni tashkil etdi.

NAVOIY
VILOYAT
EKSPORTIDA
ASOSIY
HAMKOR
DAVLATLAR-
NING ULUSHI
(2020- yil
yanvar-sentabr,
% da)

2020- yilning yanvar-sentabr oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Kanada (eksport umumiy hajmining 30,5 %), Fransiya (22,9 %), Qirg'iz Respublikasi (10,5 %), Rossiya Federatsiyasi (9,3 %), Xitoy Xalq Respublikasi (8,7 %), Turkiya (6,8 %) va Turkmaniston (4,5 %) davlatlari saqlanib qolmoqda, hamda ularning jami eksportdagi ulushi 93,2 foizni tashkil etmoqda.

Tovarlarni va xizmatlarni eksporti bo'yicha yettita asosiy hamkor davlatlardan yetakchi bo'lgan Fransiya bir pog'onaga tushishi hisobiga, Kanada eksportdagi ulushi bo'yicha peshqadamlikni oldi.

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Jumladan, hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksportida ishtirok etgan davlatlar soni 35 tani tashkil etdi.

**NAVOIY
VILOYATINING
ASOSIY
HAMKOR
DAVLATLARGA
AMALGA
OSHIRGAN
EKSPORTI
HAJMI VA
O'SISH
SUR'ATLARI
(yanvar-sentabr)**

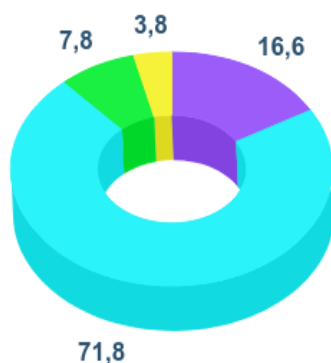
Davlatlar	Ming AQSh dollari		2019- yilning yanvar-sentabriga nisbatan, % da	O'ri
	2019- y.	2020- y.		
Kanada	417,7	101 091,9	242,0 b.	1
Fransiya	118 552,9	76 143,0	64,2	2
Qirg'iz Respublikasi	16 481,5	34 777,6	2,1 b.	3
Rossiya Federatsiyasi	28 687,4	31 016,7	108,4	4
Xitoy Xalq Respublikasi	61 132,4	28 844,8	47,2	5
Turkiya	14 073,0	22 610,7	160,7	6
Turkmaniston	2 796,4	14 923,3	5,3 b.	7
Qozog'iston	5 886,7	5 842,8	99,3	8
Singapur	614,1	3 702,9	6,0 b.	9
Litva	3 573,6	2 990,6	83,7	10
Ukraina	1 478,3	1 697,0	114,8	11
Afg'oniston	1 179,0	1 069,2	90,7	12
BAA	325,0	987,8	3,0 b.	13
Tojikiston	1 148,0	734,8	64,0	14
Ozarbajon	193,4	662,7	3,4 b.	15
Buyuk Britaniya BQ va Shimoliy Irlandiya	20,4	568,5	27,9 b.	16
Polsha	3,0	528,1	176,6 b.	17
Pokiston	764,4	510,1	66,7	18
Belarus Respublikasi	363,2	367,1	101,1	19
Iroq	428,7	309,8	72,3	20

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar hamda turli xil tayyor buyumlari kiradi.

NAVOIY
VILOYATINING
AYRIM
DAVLATLAR
BILAN
EKSPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-
sentabr, ming
AQSh dollari)

XSST tarkibi	Kanada		Fransiya		Qirg'iz Respublikasi	
	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.
Jami eksport	417,7	101 091,9	118 552,9	76 143,0	16 481,5	34 777,6
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar			21,0		11 824,6	3 563,4
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari					1 674,8	8 526,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar					0,2	
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		100 708,8	118 531,9	76 143,0	260,4	4 265,6
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	417,7	383,1			2 215,2	6 204,0
Mashinalar va transport asbob-uskunolari					2,7	35,2
Turli xil tayyor buyumlar					502,9	12 181,8
Xizmatlar					0,7	1,5

**XIZMATLAR
EKSPORTI
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-sentabr,
ulushi, % da)**

■ Safarlar (Turizm) ■ Transport xizmatlari
■ Moliyaviy xizmatlar ■ Boshqa xizmatlar

Xizmatlar eksporti hajmi 4,5 mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 1,3 % ini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 55,0 % ni tashkil etdi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari (71,8 %), safarlar (turizm xizmatlari) (16,6 %), moliyaviy xizmatlar (7,8 %), va boshqa xizmatlar (3,8 %) hissasiga to'g'ri kelgan.

**MEVA-
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARI
EKSPORTI
(2020- yil
yanvar-
sentabr,
ming AQSh
dollari)**

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 8 177,6 ming AQSh dollar qiymatli 9 132,3 tonnadan ortiq meva-sabzavot eksport qilingan hamda 2019- yilning mos davriga nisbatan 36,6 % ni tashkil qildi. Meva-sabzavot mahsulotlari va ularni qayta ishlash jami eksport hajmida 2,5 foizni tashkil etmoqda. Shundan salmog'i yirik hududlarda meva-sabzavot mahsulotlari va ularni qayta ishlash eksporti hajmi Qiziltepa tumanida 3 278,0 ming AQSh dollarini, Karmana tumanida 2 133,6 ming AQSh dollarini, Xatirchi tumanida 1 073,1 ming AQSh dollarini, Zarafshon shahrida 537,9 ming AQSh dollarini va Navoiy shahrida 501,1 ming AQSh dollarini tashkil etmoqda.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Qirg'iz Respublikasi (44,3 %), Rossiya Federatsiyasi (31,6 %), Qozog'iston (10,6 %) va Belarus Respublikasi (4,1 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Davlatlar	2019- yil			2020- yil		
	Tonna	Ming AQSh dollari	Ulushi*, % da	Tonna	Ming AQSh dollari	Ulushi*, % da
Qirg'iz Respublikasi	3 948,0	11 986,5	53,7	1 498,9	3 625,0	44,3
Rossiya Federatsiyasi	1 198,8	624,4	2,8	3 895,9	2 587,5	31,6
Qozog'iston	7 870,1	3 234,1	14,5	1 653,1	870,4	10,6
Belarus Respublikasi	902,0	358,0	1,6	660,2	336,4	4,1
Iroq	690,5	404,7	1,8	280,1	212,6	2,6
Afg'oniston	317,0	557,7	2,5	521,8	118,2	1,4
Gruziya	258,3	160,9	0,7	107,0	117,5	1,4
Pokiston	168,5	614,3	2,8	48,0	72,0	0,9
Xitoy Xalq Respublikasi	1 558,5	1 319,9	5,9	51,2	50,4	0,6
Turkmaniston	143,9	50,2	0,2	40,2	47,1	0,6
Birlashgan Arab Amirliklari	202,6	219,7	1,0	12,4	43,6	0,5
Ukraina	507,7	80,7	0,4	59,6	32,7	0,4
Latviya	-	-	-	173,4	23,3	0,3
Estoniya	517,2	134,2	0,6	108,0	20,2	0,2
Moldova Respublikasi	182,5	138,1	0,6	17,5	15,5	0,2
Koreya Respublikasi	13,9	57,0	0,3	5,0	5,0	0,1
Boshqa davlatlar	6 334,4	2 377,0	10,6	-	-	-

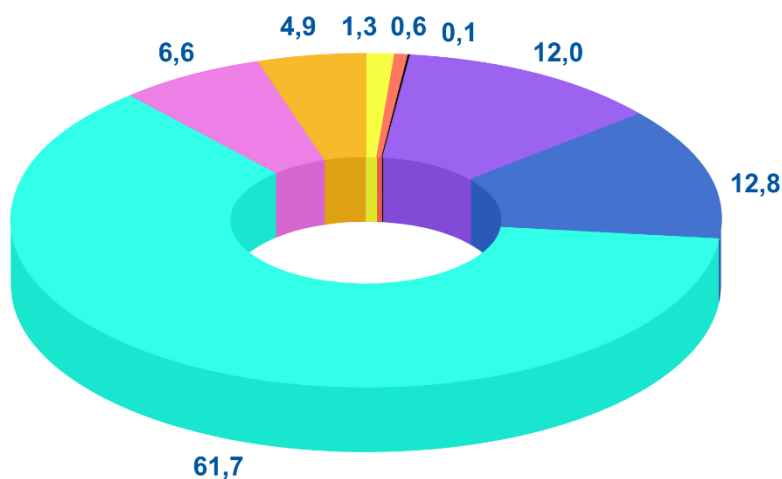
*-qiymat ifodasidan

NAVOIY VILOYATINING IMPORTI (2020- yil yanvar-sentabr)

2020- yil yanvar-sentabr oylarida import hajmi 568,5 mln. AQSh dollarini va 2019- yilning mos davriga nisbatan 49,6 % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (61,7 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (12,8 %), kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (12,0 %) ga to'g'ri keldi.

**XSST
BO`YICHA
IMPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-
sentabr,
ulushi, % da)**

Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar - 1,3 %	Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari - 12,8 %
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari - 0,6 %	Mashinalar va transport asbob-uskunalari - 61,7 %
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar - 0,1 %	Turli xil tayyor buyumlar - 6,6 %
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar - 12,0 %	Xizmatlar - 4,9 %

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2020- yilning yanvar-sentabrida import qilingan tovarlar hajmi 540,9 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 27,6 mln. AQSh dollariga yetdi.

XSST tarkibi	Ming AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami import	568 481,2	148 044,6	420 436,6	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	7 194,3	4 397,3	2 797,0	1,3	3,0	0,7
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	3 318,4	1 360,3	1 958,1	0,6	0,9	0,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	545,3	93,5	451,8	0,1	0,1	0,1
Hayvonlar va o'simliklar moylari, yog'lar va mumlar	62,0	60,7	1,3	0,0	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	68 378,4	13 622,4	54 756,0	12,0	9,2	13,0
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	73 068,8	46 624,1	26 444,7	12,8	31,5	6,3
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	350 981,1	56 463,1	294 518,0	61,7	38,1	70,0
Turli xil tayyor buyumlar	37 339,3	20 750,5	16 588,8	6,6	14,0	3,9
Xizmatlar	27 593,6	4 672,7	22 920,9	4,9	3,2	5,5

Importning eng katta ulushi, mashinalar va transport asbob-uskunolari (61,7 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (12,8 %), kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (12,0 %), shuningdek MDH mamlakatlarida mashinalar va transport asbob-uskunolari (38,1 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (31,5 %) ga to'g'ri keldi, boshqa xorijiy mamlakatlarga ham eng katta ulush mashinalar va transport asbob-uskunolari (70,0 %) hamda kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (13,0 %) hissasiga to'g'ri keladi.

**MDH VA
BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARDAN
IMPORTNING
O`SISH
SUR`ATLARI
(2020- yil yanvar-
sentabr)**

XSST tarkibi	2019- yil yanvar-sentabriga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	49,6	59,9	46,8
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	73,3	56,5	138,3
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	73,7	54,2	98,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	8,3	1,9	27,8
Hayvonlar va o'simliklar moylari, yog'lar va mumlar	111,2	124,6	18,4
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	100,1	121,1	96,0
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	46,5	98,1	24,1
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	43,4	36,0	45,2
Turli xil tayyor buyumlar	49,8	166,5	26,5
Xizmatlar	197,1	126,4	2,2 b.

**TOVAR
VA XIZMATLAR
IMPORTI
DINAMIKASI
(yanvar-
sentabr,
ulush % da)**

Joriy davrda import qilinadigan tovar va xizmatlarning umumiy hajmining tuzilishini tahlil qilish shuni ko'rsatdiki, 2019- yilning mos davriga nisbatan faqat xizmatlar (97,1 %), hayvonlar va o'simliklar moylari, yog'lar va mumlar (11,2 %) o'sgan, ammo barcha import qilinadigan tovarlar 2019- yilning mos davriga nisbatan kamaydi.

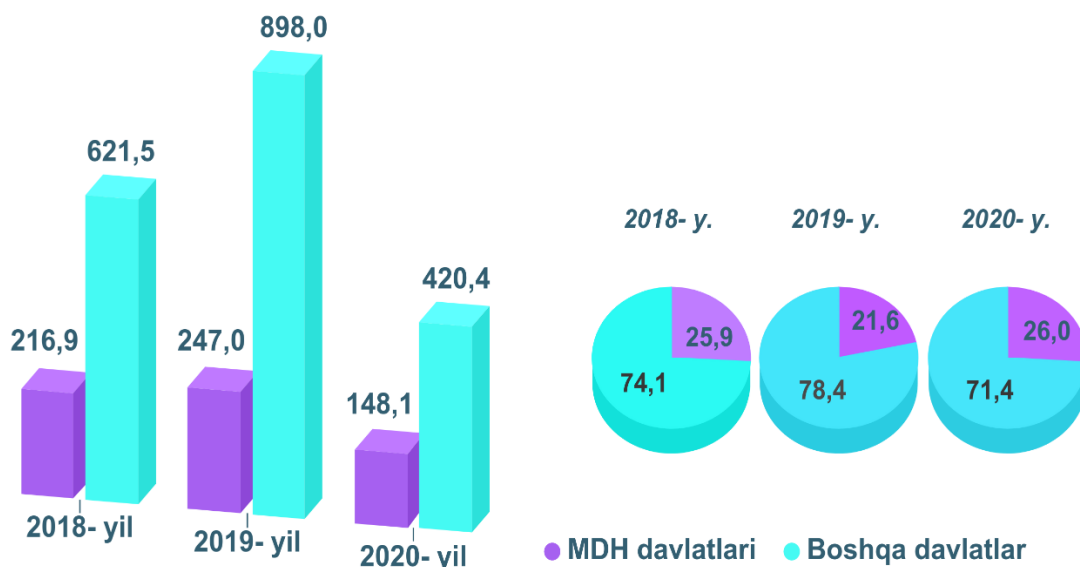
XSST tarkibi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	0,1	0,9	1,3
Ichimliklar va tamari	-	0,2	-
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	0,5	0,4	0,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,3	0,6	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	9,3	6,0	12,0
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	21,5	13,7	12,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	63,7	70,5	61,7
Turli xil tayyor buyumlar	2,9	6,5	6,6
Xizmatlar	1,7	1,2	4,9

2020- yil yanvar-sentabr oylarida import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar 2019- yilning mos davriga nisbatan importining ulushi 6,0 % dan 12,0 % gacha, xizmatlar importining ulushi esa 1,2 % dan 4,9 % gacha o'sdi.

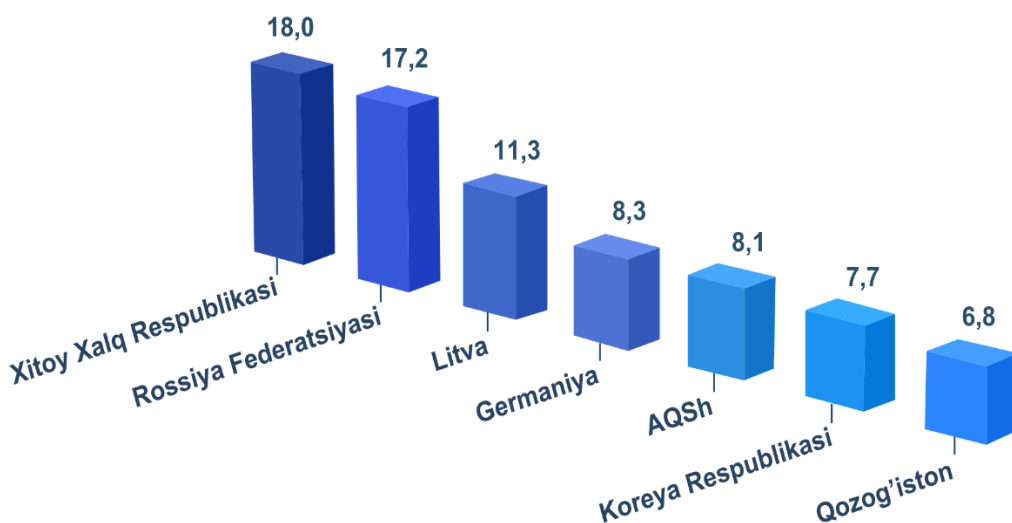
MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushining dinamikasi joriy davrda ushbu ko'rsatkich 26,0 va 74,0 foizni tashkil etdi.

NAVOIY VILOYATINING HUDUDLARI BO'YICHA IMPORT HAJMI (yanvar- sentabr, ming AQSh dollari)	Tuman va shahar nomi	Import hajmi	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	
	Navoiy viloyati	568 481,2	49,6	
	Navoiy sh.	304 271,2	71,9	
	Zarafshon sh.	43 792,8	5,6 b.	
	<i>tumanlar:</i>			
	Karmana	153 607,6	155,5	
	Konimex	3 190,1	2,8 b.	
	Qiziltepa	10 855,6	72,8	
	Navbahor	10 920,4	174,8	
	Nurota	6 879,2	76,7	
	Tomdi	891,3	195,7	
	Uchquduq	558,5	33,6	
	Xatirchi	6 207,1	34,8	
	Bo'linmaydigan hajm	27 307,4	-	
<p>2020- yil yanvar-sentabr oylarida import 568,5 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 49,6 foiz kuzatildi.</p>				
	Jami mln. AQSh dollari	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %	
Import hajmi	568,5	49,6	100,0	
MDH davlatlari	148,1	59,9	26,0	
Boshqa davlatlar	420,4	46,8	74,0	

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLAT-
LARDAN
TOVAR
VA XIZMATLAR
IMPORTI
HAJMLARI
DINAMIKASI**
(yanvar-
sentabr,
mln. AQSh
dollari,
ulush % da)

Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Litva, Germaniya, AQSh, Koreya Respublikasi va Qozog'iston) jami importning 77,4 % ini tashkil qiladi, bu 440,1 mln. AQSh dollarini tashkil etadi.

Mamlakatdagi sarmoyaviy muhit yaxshilangani sari va ushbu sohada amalga oshirilgan islohotlar natijasida mashina va uskunalar, shuningdek, ularning qismlari importining o'sishi tabiiydir. Shunday qilib, Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Litva va Germaniyadan kiritilgan katta hajmdagi investitsiyalar natijasida, mahsulotlar importi hajmida ushbu mamlakatlarning yuqori ulushi saqlanib qolmoqda.

Hisobot davri yakunlariga ko`ra, import bo`yicha hamkor davlatlar orasida Xitoy Xalq Respublikasi umumiy import hajmida 18,0 % ulushi bilan Rossiya Federatsiyasini (17,2 %) ortda qoldirgan holda, birinchi o`rinni egalladi.

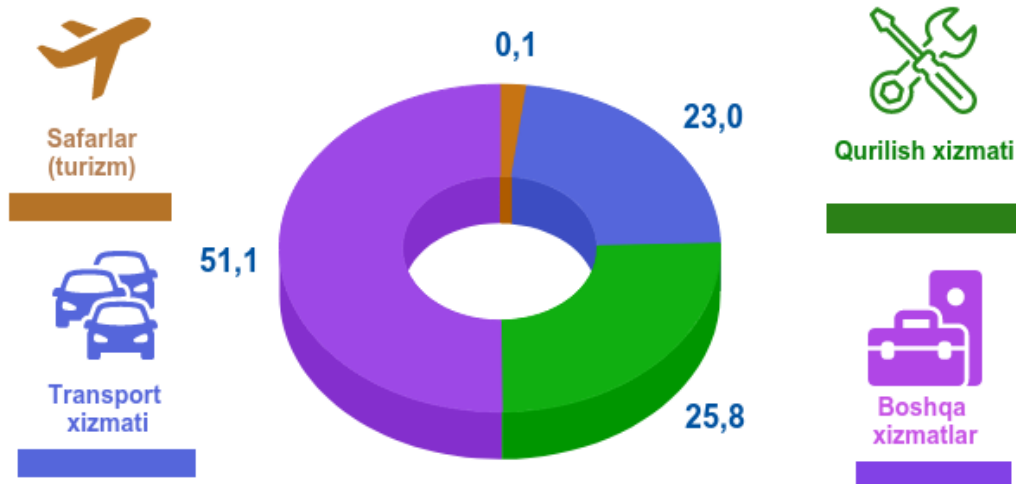
**TOVAR VA
XIZMATLAR
IMPORTIDAGI
YIGIRMATA
YIRIK
HAMKOR
DAVLATLAR
(yanvar-
sentabr)**

Davlatlar	Ming AQSh dollari		2019- yilning yanvar-sentabriga nisbatan, % da	O`rni
	2019- y.	2020- y.		
Xitoy Xalq Respublikasi	177 108,7	102 328,5	57,8	1
Rossiya Federatsiyasi	112 230,6	97 528,4	86,9	2
Litva	5 224,4	64 446,4	12,3 b.	3
Germaniya	157 846,2	47 298,6	30,0	4
AQSh	27 671,7	46 042,9	166,4	5
Koreya Respublikasi	83 429,6	43 873,6	52,6	6
Qozog'iston	48 263,7	38 598,7	80,0	7
Turkiya	70 349,7	28 002,9	39,8	8
Yaponiya	129 947,2	20 210,9	15,6	9
Ukraina	882,2	10 622,0	12,0 b.	10
Italiya	86 791,8	10 554,1	12,2	11
Chexiya Respublikasi	16 757,5	8 044,2	48,0	12
Estoniya	6 366,3	6 898,4	108,4	13
Vengriya	240,8	4 184,2	17,4 b.	14
Buyuk Britaniya BQ va Shimoliy Irlandiya	6 204,2	3 742,0	60,3	15
Fransiya	1 361,0	3 590,9	2,6 b.	16
Indoneziya	2 274,7	3 170,2	139,4	17
Eron Islom Respublikasi	1 637,2	3 139,0	191,7	18
Polsha	411,6	3 083,0	7,5 b.	19
Ispaniya	34 968,2	3 009,6	8,6	20

2020- yil yanvar-sentabr oylari yakuni bo'yicha 58 davlat bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi.

2020- yil yanvar-sentabr oylari yakuni bilan xizmatlar importi hajmi 27,6 mln. AQSh dollarini yoki jami import hajmining 4,8 % ini tashkil etdi va o'tgan yilning mos davriga nisbatan 197,1 % ni tashkil etdi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi qurilish xizmatlari (25,8 %) va transport xizmatlari (23,0 %) dan iborat bo'ldi.

XIZMATLAR
IMPORTI
TARKIBI
(2020- yanvar-
sentabr, ulushi,
% da)

Shu bilan, tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib borayotgani yaqqol namoyon bo'lmoqda.

Shuningdek, bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o'rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

Navoiy viloyati statistika boshqarmasi

Tashqi iqtisodiy faoliyat va

savdo statistikasi bo'limi

Tel (99879) 222-04-36